

Deniz Kenarında İstanbul

LEVENT AĞAOĞLU

İstanbul, ülkesi Türkiye gibi üç tarafı denizlerle çevrilidir ve gene aynı benzerlikle bir yarımadadır.

Fotoğrafların yansıttığı dünyayı ve izlenimlerimizi altyazılı olarak aktarmaya çalışıyorum.

İstanbul'un çekirdeği olan İstanbul'un Fatih semtinde doğdum ve Fatih, etrafı tamamen Haliç ve Marmara Denizi'nden kalelerle çevrili tarihi yarımadadır. Tüm ünlü semtler Fatih'te dağılmıştır. Fatih bölgesinde sahip olduğunuz hisler çok eşsiz ve özeldir ve bölgedeyken, sadece dünyanın merkezi ile değil, dünyanın merkezi olduğunu hissedersiniz, çünkü Konstantin'den sonra Roma İmparatorluğu kuruldu. 395 ve 1453'te Türk Os-

manlı İmparatorluğu'nun tamamı İstanbul'un Fatih ilçesinden kontrol edildi.

1974 yılında siyah beyaz fotoğraflar için bir Rus Zorki fotoğraf makinesi aldım ve turist rehberliği kursuna dâhil olduğum için önce Fatih'ten yola çıktım, ardından Ege bölgesindeki Batı tarihi antik mekânlarına geçtim. Kırk beş yıl önce eski şehir Fatih'in yol ve sokaklarından yola çıkarak sıradan insanların, yaşlıların, gençlerin, çocukların ve şehrin o bölgesindeki tarihi yapıların ve ahşap binaların fotoğraflarını çektim.

Bunlar düz siyah beyaz fotoğraflardır ve bize Tarihi Yarımada'nın geçmişini göstermesi açısından anlamlıdır.

Marmara Denizi'nde Sarayburnu açıklarında Boğaz'a giriş için sıra bekleyen tekneler ve civarlarında balıkçı tekneleri. Farklı dünyalar. Kiminin dünyası demir yığını gemiler, kimininki ahşap sandallar. Deniz üstünden yükünü yerine ulaştırmak ile deniz dibinden balık yakalamanın farklı özelemleri, meşgaleleri. Sait Faik'in ilk romanının adıdır Medar-ı Maişet Motoru. Sarayburnu, 24 Ocak 1975 Cuma, Deniz kenarı.

Marmara Denizi'nde Sarayburnu açıklarında Boğaz'a giriş için sıra bekleyen tekneler ve civarlarında balıkçı tekneleri. Farklı dünyalar. Kiminin dünyası demir yığını gemiler, kimininki ahşap sandallar. Deniz üstünden yükünü yerine ulaştırmak ile deniz dibinden balık yakalamanın farklı özelemleri, meşgaleleri. Sait Faik'in ilk romanının adıdır Medar-ı Maişet Motoru. Sarayburnu, 24 Ocak 1975 Cuma, Deniz kenarı.

Sahilyolu surları dolanan yol, denizde de balıkçı teknesi yakaladığı balıkları satma yolunda, gemiler ise demirlemiş Boğaz'a girmek için sıra beklemekteler. Zamanın favorilerinden montaj sanayii Dodge kamyonet sahil kaldırımında park etmiş. Sarayburnu 24 Ocak 1975 deniz kenarı.

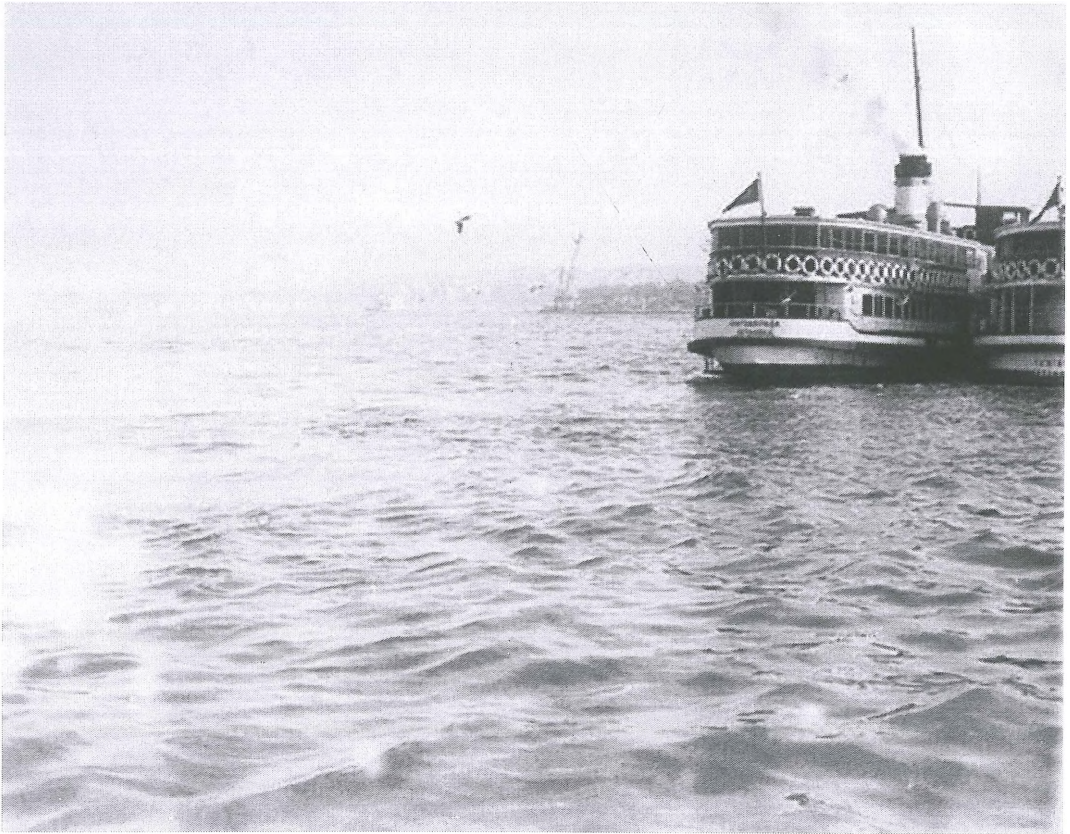

Sahil surlarının dibinde karayolu yapımı için denize serpiştirilmiş kayalara çarpan dalgaların hercümerci. Sahilde yürüyen tek tük insanlar. İleride en sağdaki bina Haydarpaşa Tren Garı, sol taraftaki binalar ise Haydarpaşa limanı siloları. Avrupa kıyılarından Asya kıyılarına uzanan manzaralar. Kıydan kıyıda buluşan kıtalar. Avrasya. Tren Garı artık kullanılmıyor, 1950'li yılların ortalarında inşa edilen sahil yolu ile surların deniz bağlantısı ortadan kalkmış.

Sarayburnu 24 Ocak 1975 Cuma. Deniz Kenarı.

Hafta boyu cumartesi günü dâhil çalışan bir esnafın deniz kıyısındaki evinde hafta sonu keyfi. Filibe'de başlayan on iki yaşında ailece İstanbul'a göç eden bir ailenin de yükünü omuzlarında taşımış bir heybetli insan. İşine, ailesine ve taraftarı olduğu Beşiktaş futbol takımına sevdalı. Kaytan bıyıkları ile mutlu gülümseyen bir yüz ifadesi. Masada ithal Kent sigarası ve yerli bir kibrit. İstanbul'un 50 km batısında Kumburgaz sahil kasabası. Eternit çatı, güneşle kurutulan havlular. Gazete okurken.

Eminönü'nde yolcu bekleyen klasik Şehir Hatı vapurları. Sıralarını bekler, içlerindeki oturma sıralarında şehir çay ve kahveleri eşliğinde, sesler cümbüşünde ne hikâyeleri, hayatım romanları barındırırlar... İstanbul'un klasikleri emektar, kömürlü vapurlar. Haydarpaşa, Kadıköy, Eminönü, Üsküdar, Adalar, Beşiktaş, Boğaz iskelelerinde gün boyu gider gelirler. Birinci mevki, İkinci Mevki teraslarında, pencerelerinde dünya manzaraları.

Galata Köprüsü 4 Ocak 1975

Denizin dibinde hayaller, sathında hakikatler. Şehir Hatları vapurunda can simitleri. Gündüz gözüyle, geceleri şenlenen meşhur Galata Köprü altı. Berduşların beleş yatakhanesi. Haliç'in giriş kapısı. Yegânesin İstanbul! Kocataş kim imiş, ne imiş acaba? Eminönü Deniz Kenarı. 4 Ocak 1975.

Galata Köprüsü'nün altında balıkçı. 4 Ocak 1975.